

Skåne
Vernacular
Stämning
1863

2581

Per Erik Vikström

1

Bror Erik Eriksson
född 1848 i Berdåge

Jag tjäna i Tullstorp som vaktpojke 1863. Där fick vi syltemölk (sur fårmjök). Till middag fick drängen $1\frac{1}{2}$ panntoffla, halkarren 1 pantoffla och jag en liten panntoffla. Vardera en halv sill. Inga tallrikar, utan maten lades direkt på bordet. Dessutom sur mjölk och bröd. Till midattan fick vi en skiva bröd som bröts i bitar, vilka doppades i sultemilkj. Kl. $\frac{1}{2}5$ kom någon ut med bröd och sultemilkj i en lerskål. Till kvällsmat fick vi sur milkj och bröd.

Året efter tjäna jag på ett annat ställe i Tullstorp. Där hade de god kost, men även där förekom inga tallrikar. Om morgonen fick vi en rund träbricka att lägga sillen på. Köttet lades också på brädbitar om middagen, men detta var ett ovanligt bra ställe.

2581

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2

När jag var liten, åto människor "sjärjad milkj"
om sommaren, så de sågo ut invärtes liksom en nykalkad kyrka.

Minneböcker
Stämning.

2581

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

3

På min morbrors egendom i Stora Bedinge var en ätthög. Han plöjde närmare och närmare och jorden föll ner, men han fick sådan farlig värk, och man trodde, att värken kom därav, att han ofredat ätthögen. De sökte Åsumspågen. Denne sade; "plöj till högen vad du plöjt ifrån, så blir nog allt bra". Detta skedde, och morbror blev fri från värken.

2581

4

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När jag var tio år gammal, bodde nära sjöns en man, som hade ett litet lantbruk. Mannen kallades "folkaslejtaren". En gång hade min far bytt hästar med folkaslejtaren. Min far sa: "Ta den här hästen och rid hän till honom, så får du en annan igen!" Jag var mycket rädd, men red dit. Folkaslejtaren: "Kom nu in så ska du få bik-köp", jag var rädd men gick in. Han satte fram bröd smör, korv, kött. "Ät dig nu mätt". Men jag var rädd och tog bara ett par bitar. Folkaslejtaren: "du har ingen matlust, du får ha en sup", "nej brännvin vill jag inte ha". När jag red fick jag sex skilling i dricks.

2581

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVT j i t t e B u s k e .

Där vägen viker av från stora landsvägen mot Jordberga, ligger en smedja kallad Hellessmedjan. I korsvägens hörn var en ^dtrikant med buskar. De gamla ansåg, att det fanns spöke där. Trekanten kallades "Skålekagan". I äldre tider var där en dansbana i buskarna. En gång kom där en dräng förbi. Han var ej rädd för spöke. "Kom nu Tjitta, ska vi dansa". Något osynligt kom och dansade med honom hela natten. Innan han blev fri om morgonen, var han så medtagen, att blodet sipprade fram mellan tårn. Han dog strax efter. Detta skulle ha hänt i "skålekagan".

Sk.
Vennersborg Ind.
Slutningarna o:u

1929

J ä t t e n F i n n .

Alppa 13. 14. Vifst
Skarvs.
Ber. Rans försam
f. 1848 i Bredinge

Då jätten Finn skulle bygga Lunds Domkyrka, k
kostade det så mycket penningar, att han måste upphöra med arbetet.
efter en tid. Han hade då hunnit så långt, att taket var pålagt.
Förbittrad över detta tog han en sten och kastade genom takstolen,
så att stora hål uppkom, ett på var sida av taket, och i vrede ut-
brast han: "Du skall aldrig bli färdig". Det är dessa hålen ingen
kan tilltäppa, ty så snart man reparerat taket, falla de sönder
igen, och hålen finnas ännu.

Skåne

Vemmenhög

Slimminge

Uppt. år 1929

2581

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Uppt. B.M.Vifot

Skurup

Berättat av Lars Jönsson
född 1848 i Bedinge

7

I Bedinge var en ättehög "Kronhög". Varje

julafton stod den på fyra pelare, och ljus brände och troll dansa under backen. En bonde, där jag tjäna, sade till mig, jag var då 10 år: "Kom nu med, ska du få se, hur trollen dansar." Jag var rädd men måste följa med, för mig såg det ut som backen stod på pelare; där var ljus under, och jag tyckte att två par dansa under backen, men när vi kommo förbi den, var allt som sig borde. Mannen, som följde mig, var naturligtvis dristig, ty troll hade ej makt med en som stått på kyrkogolvet. (var konfirmerad)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV 2581

*md. B. h. Vift
Skurps
Per. Carlsson
juli 1848 i Bedinge*

8

Sedan jag flyttat till Annehälla i Slim-
minge socken, 1882, hade jag en dag varit och murat på ett stäl-
le där. När jag skulle gå hem om kvällen i mörkret och kom där
de nya egnahemen nu ligga, mötte jag en man på vägen. Jag hälsa:
"go kväll". Men mannen hälsa ej igen. Jag tyckte detta var bee-
synnerligt. När jag hade gått lite till möter jag en till. Jag
sade: "go kväll!" Denne hälsa ej heller. ~~Ätt~~ som det var, så to
där ett bloss så gnistorna flög i luften vid sidan om mig. När
jag kom hem hade kvinnan lagt sig. Hon tyckte, jag kom sent och
ville tända, så att jag kunde få mat. Jag svara: "Nej jag vill ej
ha mat." Kvinnan trodde jag blivit sjuk och sade: "Ha e darr me
di." Jag svara: "Ingenting" Då steg kvinnan upp och tände. Detta
blev mitt fördärv. Jag blev mycket sjuk, och om morgonen gick

jag till Skönabäck för att lägga papp på husen, men jag var så sjuk, så jag fick gå hem igen. Då jag kom nära hemmet på eftermiddagen måste två stödja mig, när jag gick in. Någon gav mig sprit m.m., men jag blev ej bättre. Jag frågade "har du krut." "jaså du har kommit för skarn". En gammal käring kom hem och röka över mig. Hon lade glöder i en gammal träsko och släppte då och då en nypa krut på och flytta träskon från fotabjället till hjässan. Om morgonen efter var jag frisk.

2581

10

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Den som har allt hemma, har inget borta.

(Den som ej visar gästfrihet blir ej visad
sådan när han kommer bort.)